

КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
ПЦК «Фортепіано та концертмейстерство»
ОПП «Фортепіано»

Щоденник практиканта-піаніста

(практика у мистецькій школі)

ПІБ практиканта: Ричков Іван Ілліч

База практики (мистецька школа): Дитяча музична школа

м.ч

Керівник практики (активної) від бази практики: Іванько Людмила

Олександрівна

Керівник практики (пасивної) від бази практики: Флорова Євгенія

Костянтинівна

Викладач з навчальної дисципліни «Педагогічна практика»: Гребенюк

Олена Володимирівна

Термін проходження практики: з «12» квітня 2025 р. по «30» квітня 2025 р.

I. Активна практика.

Проведення індивідуальних уроків з учнем мистецької школи

Завдання для практиканта: після кожного проведеного уроку необхідно описати:

1. Загальні відомості про урок:

Дата проведення уроку.

Прізвище, ім'я учня, його вік і клас навчання.

Тема уроку (твори, над якими працювали).

Мета уроку (чому саме ці твори, які навички розвивалися: техніка, музичність, ритм тощо).

2. План уроку:

Структура заняття (розігрування, робота над технікою, робота над творами, підсумок уроку).

Чіткий перелік етапів уроку.

3. Методика проведення:

Методи і прийоми, які ти використовував (приклади вправ, пояснень, порівнянь, методи виправлення помилок).

Які види роботи були задіяні (грати за викладачем, розбір на слух, спільне виконання, ритмічні вправи тощо).

4. Реакція та активність учня:

Як учень сприймав матеріал.

Наскільки він був активним, зацікавленим, уважним.

З якими труднощами зіштовхнувся учень.

5. Оцінка результатів уроку:

Чи досягнута мета уроку.

Що вдалося покращити у грі учня.

Що потребує подальшого опрацювання.

6. Самоаналіз (рефлексія):

Що у проведенні уроку вийшло добре.

Над чим потрібно ще працювати (як викладачу).

Які висновки зроблено на майбутнє.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 17.04.2025

Клас (рівень учня): 2 клас

Прізвище учня: Савкевич Ілай

Тема уроку: Й. С. Бах. Величка

Мета уроку: Розвивати навички гри поліфонічної фактури

2. План уроку:

1. Привітання та розминка
2. Програти виконання твору учнем
3. Розбір окремих голосів, обговорити елементи виразності та інтерпретації
4. Підсумки та домашнє завдання

3. Методи і засоби навчання:

Словесний метод: пояснення термінів, особливостей поліфонії, обговорення характеру пієси. Практичний метод: порівняння мелодії та басу, їх взаємодія. Чітко надруковані ноти, аплікатура, кольорові олівці для позначень.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Вступ і привітання з учнем. Програвання виконання твору, діагностика проблем. Робота над поліфонією. Розповідь про Баха та величку. Окреме робота над лівою та правою рукою, мелодією та басом, що нагадує гудіння велички. Елементи виразності. Обговорення характеру пієси, робота над динамікою та артикуляцією, що імітує величку. Домашнє завдання. Повторення отриманих фрагментів, граювати окремими руками.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

Окреме розучування голосів полегшило учню розуміння двоголосної фактури. При з'єднанні обидва голоси були чітко, логічно та зрозуміло зіграні.

З чим були труднощі

Слухання та розрізнення мелодії та базової лінії під час гри. Сольфеджування під час розучування окремими руками.

Які висновки на майбутнє

Покращити сольфеджування для кращого розуміння мелодичної лінії. Знайти інші твори епохи бароко на майбутніх уроках, для розширення кругозору.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 17.04.2025

Клас (рівень учня): 2 клас

Прізвище учня: Пігопенко Іван

Тема уроку: Е. Каруа „O sole mio”

Мета уроку: Фразування та відчуття „дыхання” у виконанні.

2. План уроку:

1. Початок з привітання і обговорення теми уроку.
2. Прислуховування виконання пісні учнем.
3. Розбір мелодії і супроводу, обговорення характеру музики.
4. Підсумки уроку, домашнє завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Використані методи: слуховий — виконання викладачем окремо мелодії та супроводу; виконавський — спів окремих фраз для фразування. Спрощена версія нот та використання позначок у тексті.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Початок роботи з привітання та позитивного налаштування. Виконання пісні учнем, аналіз, визначення добрих і тяжких моментів. Розбір окремих фраз, з'єднання їх у логічні цілини, виявлення точок дыхання та спів мелодії з фразуванням. Вирівнювання аккомпанементу ритмічно для гармонійної підтримки мелодії. Підсумки проведеного уроку, домашнє завдання.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

Учень відмінно зрозумів та відчув характер пісні, докладав зусиль і з успіхом зіграв фрази виразно і жно.

З чим були труднощі

Труднощі виникли при спробі зберегти стабільний ритм в супроводі лівої руки.

Які висновки на майбутнє

Намагатися частіше преслідувати фрази голосом та практикувати над стабільністю супроводу.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 19.04.2025

Клас (рівень учня): 2 клас

Прізвище учня: Піголенко Іван

Тема уроку: Словацька народна пісня „Тинем-тинем“.

Мета уроку: Розбір нового твору.

2. План уроку:

1. Початок з привітання та короткої розповіді про пісню.
2. Розминка рук гами та технічними вправами.
3. Окреме розучування лівої та правої руки.
4. Підсумки уроку, та домашнє завдання

3. Методи і засоби навчання:

Пояснювальний метод: логіка й асоціації під час вивчення нового матеріалу. Пошуковий метод: самостійний аналіз та об'єднання помилок, використання спрощеного нотного тексту та позначень.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Привітання з учнем, ознайомлення з новим матеріалом, обговорення характеру словацької народної пісні. Розбір мелодії по фразам, показ виконання вчителем, учень повторює. Розбір супроводу у лівій руці, акцент на стабільності ритму, гра в повільному темпі. З'єднання двох рук. Дискусія про характер твору, використання асоціацій. Підсумки заняття, та домашнє завдання.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

З'єднання двох рук у повільному темпі дало добрий результат, зберіглася краса мелодії та ритмічна стабільність супроводу.

З чим були труднощі

Труднощі були при спробі грати штрихом pop-legato.

Які висновки на майбутнє

Потрібно розвинути якість виконання штрихів та відчуття клавіатури.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 19.04.2025

Клас (рівень учня): 4 клас

Прізвище учня: Бутенко Софія

Тема уроку: Л. Шітте. Етно-марш.

Мета уроку: Техніка та образність маршової музики, ритм та виразність

2. План уроку:

1. Початок з привітання, налаштування на роботу.
2. Розминка гамми та артеджіо.
3. Виконання твору, ритм, характер та прискорення темпу.
4. Підсумки уроку і домашнє завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Методи: Словесний – обговорення характеру маршу; практичний – виконання в стабільному темпі під метроном. Використання гарних друкованих нот та аудіозаписів твору для кращого розуміння.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Привітання з учнем, позитивний настрій на працю. Розминка рук гами та артеджіо. Обговорення жанру маршу. Прослуховування виконання твору учнем, аналіз помилок і вирішення їх. Робота з метрономом для вирівнювання ритму, окремими руками, робота над чіткістю звучання та ритмічною рівністю. Прискорення темпу. Підсумки уроку та домашнє завдання.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

Учениця була зацікавлена жанром маршу, позитивно відобразилося на результаті. Робота з метрономом вирівняла ритм.

З чим були труднощі

Труднощі виникли з технічною складністю виконання, особливо лівої руки.

Які висновки на майбутнє

Потрібно більше технічних вправ для розвитку рук, сили пальців і кистей, а також на гнучкість і швидкість.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 24.04.2025

Клас (рівень учня): 8 клас

Прізвище учня: Халін Яків

Тема уроку: Р. Ретка Джазові пасажі

Мета уроку: стабілізувати темп, покращити координацію рук

2. План уроку:

1. Привітання, запитання, позитивне налаштування
2. Розминка вправми, підготовка пальців.
3. Робота над твором, технічне, музичне та художнє виконання
4. Підсумки та домашнє завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Діалог: обговорення музичних рішень та шляхи їх реалізації. Імітація: учень повторює за прикладом викладача окремі фрагменти. Нотис: використання друкованих нот. Метромом: для стабілізації темпу.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Початок уроку, привітання з учнем, настрій на роботу. Розминка пальців технічними вправами. Прослуховування виконання твору учнем, аналіз виконання. Обговорення складних місць, ритмічно точний розбір пасажів у повільному темпі. Побудова вправного виконання, напруження темпу під метромом, збереження єдності звуку. Домашнє завдання, заохочення учня практикувати вдома з метромом.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

Учень навчився чітко ділити такти та фрази, керуючи темпом, і зберігаючи стабільний ритм.

З чим були труднощі

Тривала концентрація на рівномірності звуку та темпу вимагала багато енергії.

Які висновки на майбутнє

Потрібно поступово вводити більше різноманітності у ритмічні вправи та підвищувати складність технічного виконання.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 24.04.2025

Клас (рівень учня): 2 клас

Прізвище учня: Савкевич Ірай

Тема уроку: І. Беркович. Концерт для фортепіано з оркестром, 3 частина.

Мета уроку: Ввести новий твір, та розпочати його опрацювання.

2. План уроку:

1. Привітання з учнем, технічна розминка, арпеджіо, свобода рук.
2. Вухоплення з твором, прослуховування запису, аналіз форми.
3. Розбір і робота над першою частиною твору.
4. Підсумки заняття і домашнє завдання

3. Методи і засоби навчання:

Методи: слуховий — прослуховування запису; аналітичний —
визначення структури твору, формування й динаміка; практичний —
гра по частинах окремими руками в повільному темпі.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Початок, привітання, розминка з вокалами та прослуховування
запису твору для кращого розуміння. Робота над першим розділом,
гра окремими руками, увага на динаміку, штрихи, артикуляцію. Обгово-
рення форми рондо. Гра з вишелем в ансамблі, відчуття музичного ді-
алогу та темпового пульсу. Підсумок уроку, що нового навчилися та дома-
шнє завдання, повторювати та вчити далі наступну частину твору.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

Учень проявив зацікавленість до нового матеріалу, охоче дек-
ладував зусиль при розборі та вивченні.

З чим були труднощі

Не вистачало впевненості в грі в ансамблі, потрібно більше такої
практики.

Які висновки на майбутнє

Потрібно покращити відчуття гри в ансамблі.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 26.04.2025

Клас (рівень учня): 8 клас

Прізвище учня: Халін Яків

Тема уроку: Е.Гріг. Серце поета.

Мета уроку: Виразність, технічна чіткість, розуміння музичного образу.

2. План уроку:

1. Початок з привітання та гам з арпеджіо для розминки рук.
2. Аналіз і робота над складними місцями.
3. Обговорення характеру й образу твору для подальшої інтерпретації.
4. Підсумки уроку та домашнє завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Пояснювально-ілюстративний метод: показувати й пояснювати учню матеріал. Метод порівняння: порівняння різних варіантів виконання у записах. Використання друкованих нот.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Початок уроку з привітання й позитивного налаштування на роботу. Розминка гами та арпеджіо. Прослуховування виконання твору учнем. Аналіз й опрацювання складних моментів. При показі й пояснюванні акцент на виразності й фразуванні, робота над технічною чіткістю та власною інтерпретацією учня. З'єднання фрагментів у єдине ціле. Підсумки уроку й домашнє завдання.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

Покращилася технічна чіткість та виразність фразування у виконанні.

З чим були труднощі

Проблеми виникли у розумінні характеру твору та важко вдалося власну інтерпретацію учня.

Які висновки на майбутнє

Потрібно спрямувати розвиток творчого й критичного мислення, та адаптувати методику навчання учня.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 26.04.2025

Клас (рівень учня): 4 клас

Прізвище учня: Бутенко Софія

Тема уроку: Ц. Райн. Менует.

Мета уроку: Покращити навички виконання танцювальної музики.

2. План уроку:

1. Привітати учня, почати розбір першої частини твору.
2. Обговорення й вивчення форми Менует.
3. Обговорення музичного стилю класицизму та його особливостей.
4. Підсумок заняття й домашнє завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Методи: наочно-слуховий – демонстрація виконання; словесний – розповідь про історію та структуру менуету, його характер, щодо використання зображень танцюючих пар, як асоціація.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Привітання з учнем, позитивне налаштування на роботу. Розповідь про епоху класицизму, про історію менуету. Пояснення тричастинної форми менуету, використання зображення танцюючої пари для асоціації. Розбір першої фрази, акцент на легке легато, співвідношення партій. Акцент на точності ритму в лівій руці, на виразності виконання. Підсумки, й домашнє завдання.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

Учениця виявила неабияку зацікавленість епохою класицизму та танцю менует, що сприяло продуктивності в розумінні.

З чим були труднощі

Труднощі виникли при спробі виконати фразу легко й граціозно, що характерно для менуету.

Які висновки на майбутнє

Покращити легкість виконання додатковими вправами, попрацювати над технічністю й виразністю виконання.

II. Пасивна практика

спостереження за уроками, аналіз

Мета пасивної практики: Набути уявлення про реальний навчальний процес у мистецькій школі. Зрозуміти особливості методики навчання гри на фортепіано. Підготуватися до самостійного проведення уроків.

Завдання для практиканта: під час проходження пасивної практики здобувач повинен:

1. Спостерігати за роботою викладачів

Відвідувати індивідуальні уроки фортепіано з учнями різних вікових категорій. Фіксувати структуру уроку: організаційний момент, розігрування піаністичного апарату, основну роботу над репертуаром, підбиття підсумків.

2. Аналізувати педагогічні прийоми

Звертати увагу на методи пояснення музичного матеріалу.

Відзначати способи мотивації учнів, техніку постановки рук, розвиток артикуляції, динаміки, ритму.

Фіксувати прийоми роботи над помилками та способи їх виправлення.

3. Оцінювати взаємодію «викладач-учень»

Спостерігати за стилем спілкування викладача з учнем.

Аналізувати, як викладач підтримує увагу, зацікавленість і працездатність учня протягом уроку.

4. Вести щоденник спостережень

Після кожного уроку заповнювати щоденник, зазначаючи: дату та тему уроку; вік та рівень підготовки учня; основні завдання та хід уроку; використані педагогічні методи; особливості поведінки учня; власні висновки щодо ефективності проведеного уроку.

5. Формувати власні педагогічні висновки

На основі спостережень визначати сильні сторони та можливі труднощі у викладацькій діяльності.

Аналізувати, які педагогічні прийоми хотілося б використати у власній практиці.

Оцінити значення індивідуального підходу до кожного учня.

Для кожного уроку:

Дата: 16.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком / репетиція / концерт тощо

Спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Дашак Соломія, 1 клас

Тема уроку: В. Черні-Гермер, етюд №1

Мета уроку: Розвинути технічні навички, додати артистичності та характеру.

Основні завдання та хід уроку:

- Навчитися окремим рухам кожного пальця, їх чіткій артикуляції.
- Працювати над контролем натисканнями клавіш для однорідності звуку.
- Спроба передати спокійний, плавний характер етюду через відчуття фраз і рівне виконання.

Хід уроку: Причуття, настрої на урок. Розігрів гатою. Прослуховування етюду. Помилки і їх вирішення. Домашнє завдання.

Методи та прийоми викладача:

- Насочно-схемовий метод: Викладач показує правильну посадку, положення рук, рухи пальців та виконує етюд за поясненнями як зразок.
- Практичний метод: Викладач показує рухи, а учень намагається їх повторити. Розбиття етюду на короткі фрази. Гра окремими руками.
- Прийоми викладача: Індивідуальний підхід. Регулярне спостереження за діями учня. Повторення фрагментів до максимального результату.

Активність учнів:

Уважно слухає вказівки вчителя, та виконує їх. Наслідок викладача під час виконання вправ для розігріву. Концентрація уваги на вказівках та демонстрації вчителя, намагається повторити рухи. Докладає зусиль та проявляє старанність під час виконання вказівок вчителя.

Власні висновки, спостереження:

- Позитивні моменти: Учень був замотивований та заохочений вчителем до виконання твору, через труднощі виконував всі вказівки, але наполегливо продовжував із розумінням твору.
- Що також покращити: постійно й частіше наголошувати на положенні рук. Заохочувати учня до емоційного аналізу.

Для кожного уроку:

Дата: 16.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком / репетиція / концерт тощо

спостереження за уроком.

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Марк Кото, 2 клас.

Тема уроку: УК. Косма, УКовте листя.

Мета уроку: Виразне виконання ліричної та меланхолійної музики.

Основні завдання та хід уроку:

Завдання: передати ліричний характер музики, користуватися динамічними відтінками, розвинути здатність самостійного опрацювання. Початок уроку з привітання, визначення фраз з учнем. Розучування лівої руки з акцентом на м'якості й ритмічній чіткості. Робота над фразуванням в правій руці. Заохочення учня слухати власне виконання, порівнювати з викладачем. Підсумки, домашнє завдання.

Методи та прийоми викладача:

- словесний метод: обговорення з учнем образного змісту твору, використання асоціацій, емоційний настрій.
- Емоційно-образний метод: використання асоціацій з осінньою темою, заохочення учня до створення власних, акцент на передачі емоцій.
- Практичний метод: проведення над мелодійністю та „дыханням” в музиці, для кращого розуміння характеру використовувати порівняння.

Активність учнів:

Учень охоче ділиться своїми враженнями й асоціаціями від музики. Уважно читає нотний текст, звертає увагу на позначення в тексті. Зосереджено розучує мелодію, контролює звук і плавні переходи. Виконує вказівки й поради вчителя, охоче співпрацює.

Власні висновки, спостереження:

- Позитивні моменти: учень охоче співпрацював із вчителем, виявляв зацікавленість у емоційності твору, докладав зусиль до спроб передати меланхолійний та ліричний характер твору.
- Що можна покращити: працювати над динамічним балансом між мелодією та аккомпанементом.

Для кожного уроку:

Дата: 16.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком / репетиція / концерт тощо

спостереження за уроком

Викладач: Фрелова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Цепух Марк, 4 клас

Тема уроку: Й.С. Бах, двоголосна інвенція d-moll

Мета уроку: розуміння імітації в інвенції, виконання двоголосся

Основні завдання та хід уроку:

Завдання: зрозуміти принцип звучання двох самостійних голосів, розпізнавати імітацію теми в голосах, визначення ампікатури. Початок уроку з привітання й короткої розмови. Прогрупування виконання твору учнем, акцент на чіткість обох голосів, ритм, темп, артикуляцію. Обговорення фразування й визначення імітацій в обох голосах. Підсумок уроку та домашнє завдання.

Методи та прийоми викладача:

- аналітичний метод: обговорення з учнем форми барокової інвенції, характеристика штрихів і визначення імітацій теми.
- практичний метод: аналіз нотного тексту, спів окремих партій та робота над складними ритмічними малюнками.
- прийоми викладача: спів партій, акцент на незалежності голосів, залучення учня до самостійної праці й аналізу виконання.

Активність учнів:

Учень активно бере участь у обговоренні структури твору, самостійно визначає тему, імітації й епізоди. Докладає зусиль до виразності виконання кожного голосу. Виконує твір з більшою впевненістю та самостійно аналізує власне виконання.

Власні висновки, спостереження:

- позитивні моменти: учень проявляє зацікавленість до поліфонії, зрозуміло веде обидва голоси. Самостійно визначає частини твору, тему, імітації. Покращився лінійний слух.
- що можна покращити: розвиток музичної пам'яті, поліфонічний текст важко запам'ятовується. Методом для стабільності ритму.

Для кожного уроку:

Дата: 18.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком / репетиція / концерт тощо

спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Марія Височина, 6 клас.

Тема уроку: Т. Афанасенко, House of memories.

Мета уроку: Гра сучасної популярної музики, характерний ритм, мелодія.

Основні завдання та хід уроку:

Завдання: виразність виконання, для досягнення енергії музики, драматизму та ностальгії, стабілізувати темп-ритм, гармонію і з'ясувати зв'язки мелодії та акомпанементу.

Початок уроку з привітання та спілкування. Прослуховування виконання твору учнем, обговорення пісні та її рис. Робота над інтонуванням мелодії та ритмом, над акордами в лівій руці. Підсумки, домашнє завдання.

Методи та прийоми викладача:

- словесний метод: розповідь та обговорення пісні, її популярність, емоційний зміст, сучасність. Аналіз структури. Пояснення учню ритмічних термінів, акордових позначень, динамічних вказівок.
- практичний метод: учень повторює рухи викладача під час демонстрації, робота над твором по фрагментах.
- прийоми викладача: використання знайомого музичного матеріалу.

Активність учнів:

Учень із зацікавленістю слухав пояснення вчительки, ділиться власними враженнями від твору. Закладає зусилля у виконанні, відтворює характерні ритми, синкопи, акценти. Прослідкує мелодію для розуміння фразування. Слухає баланс між мелодією та акомпанементом.

Власні висновки, спостереження:

- Позитивні моменти: учень проявив неабияку зацікавленість у новий матеріал популярної музики, це відобразилося на мотивації та продуктивності в роботі з твором.
- Що можна покращити: покращити рівномірність ритму в лівій руці, використовувати метрором, робота над ритмічними малюнками.

Для кожного уроку:

Дата: 22.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком / репетиція / концерт тощо

спостереження за уроком

Викладач: Фрелова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Артем Кривець, 7 клас.

Тема уроку: Р. Репка, Джазові тасажі.

Мета уроку: Вирішення проблем з технічним виконанням.

Основні завдання та хід уроку:

Завдання: відчувати й відтворювати джазовий свінг у мелодії й аккомпанементі, вивчити зручну аплікатуру акордів у лівій руці, й заохочувати учня для музичного самовираження.

Початок уроку з привітання та розмови. При виконанні акцентувати увагу на свінговий ритм, синкopi. Робота окремими руками і їх з'єднання, точність акордів лівой руки. Підсумки, домашнє завдання.

Методи та прийоми викладача:

- Наочно-слуховий метод: виконання етюду викладачем, та окремих драг з акцентом на ритмічну точність, артикуляцію та свінговий ритм.

- елементи ігрового методу: спроби відтворити тембр саксофону на фортепіано, що характерно для джазу.

- прийоми викладача: Використання метронома та інших інструментів.

Активність учнів:

Учень уважно і зацікавлено слухав пояснення вчителя про джаз і свінг. Докладає зусиль під час виконання, виконує вказівки і поради вчителя. Вивчає аплікатуру лівой руки, виконує її обережно та відчуває «грув», що характерно для свінгу.

Власні висновки, спостереження:

- Позитивні моменти: учень із великим задоволенням та зацікавленістю віднісся до роботи над твором джазового стилю. Досить швидко освоїв та відтворив характерний свінг.

- що можна покращити: потрібно більше практики у грі джазових акордів, та заохочувати учня слухати виконання джазової музики.

Для кожного уроку:

Дата: 22.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком / репетиція / концерт тощо

спостереження за уроком

Викладач: Фролева Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Анатолій Федоренко, 4 клас

Тема уроку: Й. С. Бах, Жарт (обробка для фортепіано)

Мета уроку: Удосконалити чітку звуковидобування та чітку артикуляцію.

Основні завдання та хід уроку:

Завдання: зіграти в швидкому темпі, зі стабільним ритмом, визначити фрази в творі і відтворити їх із певними інтонаційними змінами, визначити ерективну лінію.

Початок уроку з привітання, виконання твору учнем, аналіз виконання, визначення фраз, наголошуємо про жартівливий характер твору учню, прискорюємо темп. Підсумки уроку й домашнє завдання.

Методи та прийоми викладача:

- Наочно-слуховий метод: викладач виконує весь твір та окремі фрагменти у потрібному грайливому характері, з акцентом на легкість, швидкість й чіткість артикуляції.
- словесний метод: бесіда з учнем про Й.С. Баха, його творчість, та безпосередньо про характер і зміст саме цього твору.
- прийоми викладача: використання метронома, вправи на техніку.

Активність учнів:

Учень уважно та зосереджено слухав виконання викладача та запропоновані аудіозаписи інших виконавців, активно бере участь у бесіді з викладачем, намагається відчувати характер твору й відтворити його. Виконує вказівки вчителя щодо артикуляції та звуковидобування.

Власні висновки, спостереження:

- Позитивні моменти: учень докладав зусиль при виконанні, намагався відтворити легкість артикуляції, учню вдавалося прищепити темп, зберігаючи потрібну чіткість, характер й артикуляцію.
- що можна покращити: практика з метрономом та вирівнювання ритму, вправами розвинути фізичну підготовку для швидкої гри.

Для кожного уроку:

Дата: 25.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком / репетиція / концерт тощо

спостереження за уроком

Викладач: Фронова Євгенія Костантинівна

Учень, клас: Артем Кризевць, 7 клас.

Тема уроку: М. Шмітт, Андреа.

Мета уроку: покращити динаміку та технічне виконання

Основні завдання та хід уроку:

Завдання: передати танцювальний та енергійний настрій пієси, використовувати широкий динамічний діапазон відтінків, акцент на гостроті ритму, гармонічне поєднання мелодії та акомпанементу. Початок уроку з привітання, запитання про настрій. Прослуховування виконання учнем, демонстрація гри і пояснення вчителя, учень повторює, спроба передати образний зміст твору. Підсумки уроку, домашнє завдання.

Методи та прийоми викладача:

- наочно-слуховий метод: викладач демонструє виконання твору, акцентує на енергійному характері та ритмічній точності.
- словесний метод: викладач чітко й зрозуміло пояснює терміни. Пояснює та дає вказівки щодо виконання складних ритмічних фігур, динамічних відтінків, артикуляції, контрасту для передачі характеру.
- прийоми викладача: акцентує на точності ритму та артикуляції.

Активність учнів:

Уважно слухав пояснення, вказівки та демонстрацію викладача, докладає зусиль до відтворення характеру твору, ритмічної гостроти, працює над чіткістю звучання, наслідуючи гру вчителя. Працює над балансом між мелодією та акомпанементом за вказівками викладача.

Власні висновки, спостереження:

- позитивні моменти: учень уважно слухав вказівки викладача, та докладав неабияких зусиль до найтяжчих місць, також успішно використовував широкий діапазон відтінків.
- що можна покращити: синхронність лівої та правої руки в тяжких ритмічно місцях, робота над плавними та ритмовими переходами динаміки.

Для кожного уроку:

Дата: 25.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком / репетиція / концерт тощо

спостереження за уроком.

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна.

Учень, клас: Марк Котю, 2 клас

Тема уроку: Г. Канчелі, Коліскова

Мета уроку: Покращити відчуття „дыхання“ та фразування.

Основні завдання та хід уроку:

Завдання: навчитися зв'язно грати, без різких переходів, визначити фрази в тексті, передавати їх через плавні інтонаційні зміни та паузи. Досягнути ніжності звучання через контроль натискання на клавіші. Початок з привітання та спілкування. Викладач виконує твір, показуючи ніжне та плавне виконання, учень повторює. Робота над „дыханням“ між фразами, ліва рука тихша ніж права. Підсумки уроку й домашнє завдання.

Методи та прийоми викладача:

- словесний метод: пояснення вчителя характеру коліскової, пояснення м'якого звуковидобування, плавності переходу від тьми до ноти.
- емоційно-образний метод: уявлення образів, асоціацій з колісковою.
- практичний метод: демонстрація викладачем плавних рухів рук та пальців під час гри, учень повторює з прикладом викладача.
- прийоми викладача: прослушування мелодії для кращого фразування.

Активність учнів:

Учень уважно слухає виконання викладача, наслідуючи приклад, виконує твір, намагаючись плавно і зв'язно відтворити мелодію. Слухає вказівки вчителя, намагається збалансувати звучання мелодії й акомпанементу, виконує твір обережно й ніжно обома руками.

Власні висновки, спостереження:

- позитивні моменти: учню вдалося плавно, ніжно та зв'язно виконувати твір, навчився контролювати натискання на клавіші, також проявив неабияку зацікавленість до ніжності характеру коліскової
- що можна покращити: більше працювати над збалансованістю звучання мелодії й акомпанементу, також працювати над фразуванням.

ІІІ. ЗВІТ ПІАНІСТА-ПРАКТИКАНТА

У загальних підсумках практики зазначити:

1. Загальні відомості

- Прізвище, ім'я практиканта.
- Освітній заклад, курс навчання.
- База практики (назва мистецької школи).
- Термін проходження практики.

2. Опис видів діяльності під час практики

- Кількість відвіданих уроків під час пасивної практики.
- Кількість проведених самостійних уроків.
- Короткий опис основних завдань, які виконував під час практики.

3. Підсумки пасивної практики

- Що було спостережено та вивчено під час відвідування уроків викладачів.
- Які педагогічні методи та прийоми справили найбільше враження.
- Що нового дізнався про процес навчання дітей гри на фортепіано.

4. Підсумки активної практики

- Опис проведених уроків (теми, основні завдання, труднощі учнів).
- Які методи викладання були використані.
- Які успіхи та досягнення були у учнів під час власних уроків.

5. Самоаналіз викладацької діяльності

- Що вдалося найкраще у роботі з учнями.
- З якими труднощами стикнувся під час викладання.
- Як змінювалося педагогічне уміння протягом практики.

6. Загальні висновки

- Які професійні навички були вдосконалені.
- Чого ще потрібно навчитися для вдосконалення викладацької майстерності.
- Власні враження від практики та її значення для майбутньої професії.

7. Пропозиції та побажання

- Побажання до себе на майбутнє.
- Які форми роботи хотілося б спробувати у майбутньому.

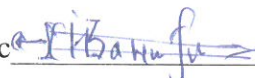
Форма написання:

- Викладати думки чітко, послідовно, грамотно.
- Обсяг підсумкового звіту: **2–3 сторінки**

1. Ричков Іван
Академія мистецтв імені Павла Чубинського
4-й курс фортепіано
База практики: Дитяча музична школа №4
Термін проходження практики: з 12-го квітня 2025р. по 30-те квітня 2025р.
2. Кількість відвіданих уроків під час пасивної практики — 8 уроків.
Кількість проведених самостійних уроків — 8 уроків.
Всього відвіданих і проведених уроків — 16 уроків.
Опис основних завдань: створити дружні та добрі відносини з учнем для кращої продуктивності, навчити учня технічності, музикальності у виконанні творів а також розвинути творчі здібності та інтерпретацію.
3. Спостерігалася якісна та продуктивна праця з учнем з боку вчителя.
Навчився налагоджувати контакт з учнем, за прикладом вчителя навчився як донести до учня технічний та музичний матеріал, ідею.
Мене врадив наочно-слуховий метод навчання, де вчитель наглядно показує матеріал і спілкується з учнем, а також індивідуальний підхід. Нове було те, що побачивши майстерність вчителя учень краще засвоєв матеріал.
4. Опис проведених уроків: основними завданнями були навчити учня якісно відтворювати звук з інструменту, музикальність у виконанні творів, та технічність. Найбільші труднощі виникали в спробах технічно точно зіграти твір. Користувався наочно-слуховими методами, пояснював і показував учню матеріал і його досягнення, практичним методом: виконання матеріалу учнем по фрагментах. Було досягнуто правильна послідовність та музикальність.
5. Найкраще вдалося донести до учня як правильно і якісно відтворювати звук, положення рук та правильне нап'ясування на клавіші, адже музикальність у виконанні та власна інтерпретація учня. Також вдалося налагодити з учнем добрі й продуктивні стосунки.
Труднощі виникли при намаганні технічно точно виконати твір учнем.
Зрозумів, що учню треба більше допомоги з технічного виконання, аблікація, моторика пальців, точні ноти, без чого неможна досягти музикальності.
6. Були вдосконалені показові навички, як учню показати зрозуміло техніку виконання, як пояснити, щоб учень зрозумів. Вдосконалив навички комунікації з учнем.
Для вдосконалення викладацької майстерності потрібно ще знати більше прийомів, для технічного вдосконалення, ще більше вправ для показу й технічності.
Ця практика має дуже цінне значення для моєї подальшої викладацької діяльності.
7. Багато, щоб майбутні мої учні через мене дійсно навчилися музики, опанували інструмент — фортепіано, і можливо в майбутньому стали справжніми музикантами.
Вмайбутньому хотів би спробувати групові уроки фортепіано, де вчитель гроби учнів пояснює правильність виконання, показує вправи, тощо.

Дата 15-те травня 2025р.

ПІБ Ричков Іван Ілліч

підпис

ОЦІНЮВАННЯ ПІАНІСТА-ПРАКТИКАНТА

АКТИВНА ПРАКТИКА (проведення індивідуальних уроків)

критерії оцінювання	оцінка	ПІБ та підпис керівника практики (активної) від мистецької школи
Підготовка та планування уроків	5 (95) <i>В.М.</i>	<i>Гавриш Н.О. [підпис]</i>
Методика викладання	5 (92) <i>В.М.</i>	<i>Гавриш Н.О. [підпис]</i>
Робота з учнями (організація, мотивація)	5 (95) <i>В.М.</i>	<i>Гавриш Н.О. [підпис]</i>
Самостійність і професійна культура	5 (95) <i>В.М.</i>	<i>Гавриш Н.О. [підпис]</i>

ПАСИВНА ПРАКТИКА (спостереження за уроками, аналіз)

критерії оцінювання	оцінка	ПІБ та підпис керівника практики (пасивної) від закладу мистецької школи
Відвідування та конспектування уроків	5 (90) <i>В.М.</i>	<i>Григорів Г. [підпис]</i>
Методика викладання	5 (90) <i>В.М.</i>	<i>Григорів Г. [підпис]</i>
Аналіз педагогічних методів	5 (94) <i>В.М.</i>	<i>Григорів Г. [підпис]</i>
Участь в обговореннях і самоаналіз	5 (95) <i>В.М.</i>	<i>Григорів Г. [підпис]</i>

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКАНТА

критерії оцінювання	оцінка	ПІБ та підпис викладача з навчальної дисципліни «Педагогічна практика»
<i>підсумкове</i>	5 (95)	<i>Григорів О.В. [підпис]</i>

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувач виявляє високий рівень методичної підготовки, творчо та обґрунтовано планує й проводить уроки. Демонструє впевнене володіння педагогічними прийомами, підтримує ефективний контакт з учнем, активно рефлексує власну діяльність. Документація оформлена грамотно, у повному обсязі. Показує високий рівень відповідальності, самостійності та педагогічної культури.
4	Здобувач володіє основними педагогічними методами, проводить уроки послідовно та логічно. Контакт з учнем підтримується, хоч і з окремими недоліками. Є незначні недоліки в плануванні або веденні документації. Демонструє відповідальне ставлення до обов'язків, здатний до аналізу своєї діяльності.
3	Здобувач володіє елементарними навичками викладання, але не завжди обґрунтовано використовує методичні прийоми. Допускає помилки в організації занять, має труднощі у взаємодії з учнями. Педагогічна документація частково неповна або оформлена з порушеннями. Потребує значної методичної підтримки.
2	Здобувач не продемонстрував необхідного рівня педагогічних умінь. Не володіє базовими методиками викладання фортепіано. Не може ефективно організувати урок, не підтримує педагогічний контакт. Звітність відсутня або виконана формально. Виявляє низький рівень відповідальності.
1	Здобувач не брав активної участі в педагогічній практиці, систематично ігнорував завдання, не здав необхідну документацію, не проводив занять. Демонструє повну невідповідність до викладацької діяльності.

Види робіт	Бали рейтингу		
<p>Здобувач на високому рівні виконує усі завдання педагогічної практики, продемонструвавши відмінні професійно-педагогічні навички.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Повне і детальне розуміння методичних основ викладання гри на фортепіано. ○ Глибоке знання психологічних аспектів навчання, ефективне застосування індивідуальних підходів до учнів. ○ Знання сучасних педагогічних технологій та вміння застосовувати їх на практиці. ○ Володіння основами рефлексії, здатність до критичного осмислення власної практики. • Виконання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Відмінно організовує заняття, логічно та структуровано подає матеріал. ○ Педагогічний контакт з учнем бездоганний, вдало мотивує учнів. ○ Методичний підхід до уроків повністю відповідає вимогам програми, завдання виконуються на високому рівні. • Дії: <ul style="list-style-type: none"> ○ Створює інноваційні та творчі підходи до навчання. ○ Педагогічна документація оформлена бездоганно. ○ Активно проводить самоаналіз та рефлексію, готовий до вдосконалення свого педагогічного стилю. 	100-90 балів	високий рівень зараховано	А
<p>Здобувач досяг достатнього рівня в педагогічній діяльності, демонструє вміння використовувати основні методики викладання.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Володіє основними методами та техніками викладання гри на фортепіано. 	82-89 балів	достатній рівень зараховано	В

<ul style="list-style-type: none"> ○ Має достатнє розуміння психології навчання, враховує індивідуальні потреби учнів. ○ Добре розуміється на основах рефлексії, хоча ще потребує вдосконалення в цьому аспекті. • Виконання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Педагогічні уроки організовані послідовно, матеріал подається чітко, але є незначні недоліки в плануванні. ○ Взаємодія з учнями ефективна, хоча інколи можна покращити мотивацію або надання зворотного зв'язку. • Дії: <ul style="list-style-type: none"> ○ Веде документування практики, але є дрібні помилки або недоліки в оформленні. ○ Присутній самоконтроль та рефлексія, здатність робити висновки. 			
<p>Здобувач демонструє достатній рівень компетентності, але є деякі недоліки в організації педагогічного процесу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Має основні знання методики викладання фортепіано, однак потребує уточнень і вдосконалення деяких аспектів. ○ Знання психологічних особливостей навчання не повністю застосовуються на практиці. • Виконання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Заняття проводяться чітко, але інколи спостерігаються проблеми з адаптацією матеріалу для різних учнів. ○ Педагогічний контакт з учнями іноді потребує покращення, можуть виникати труднощі в мотивації. • Дії: <ul style="list-style-type: none"> ○ Документація неповна або оформлена з деякими порушеннями. ○ Рефлексія має місце, але вона не завжди детальна або конструктивна. 	<p>74-81 балів</p>	<p>достатній рівень</p> <p>зараховано</p>	<p>С</p>

<p>Здобувач має середній рівень педагогічної підготовки, але виявляє значні труднощі у застосуванні методичних підходів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Основи методики викладання фортепіано засвоєні частково, існують прогалини у розумінні психології навчання. ○ Труднощі з адаптацією методів до конкретних учнів. • Виконання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Заняття організовуються, але є проблеми з їх послідовністю та чіткістю. ○ Взаємодія з учнями має місце, але інколи відсутня ефективна комунікація, зокрема в аспектах мотивації та підтримки. • Дії: <ul style="list-style-type: none"> ○ Документація оформлена неповно, є суттєві недоліки в аналізі проведених уроків. ○ Рефлексія відсутня або поверхова, потребує суттєвого вдосконалення. 	<p>64-73 балів</p>	<p>середній рівень</p> <p>зараховано</p>	<p>D</p>
<p>Здобувач досягає мінімального рівня, проте має значні недоліки, які не дозволяють оцінити його діяльність як достатню.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Має неповні знання методики викладання гри на фортепіано, значні прогалини у розумінні основ педагогіки. ○ Проблеми з розумінням психологічних аспектів навчання. • Виконання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Уроки організовані на мінімальному рівні, часто виникають труднощі з логікою і послідовністю викладу. ○ Контакт з учнями слабкий, важко підтримувати інтерес і мотивацію. • Дії: <ul style="list-style-type: none"> ○ Документація оформлена неповно, є серйозні недоліки в її веденні. ○ Рефлексія майже відсутня або неадекватна. 	<p>60-63 балів</p>	<p>нижче за середній,</p> <p>мінімально прохідний рівень</p> <p>зараховано</p>	<p>E</p>

<p>Здобувач не відповідає мінімальним вимогам до педагогічної практики і потребує значної підтримки для виправлення ситуації.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Недостатні або відсутні знання методики викладання фортепіано. ○ Не розуміє основ педагогіки та психології навчання. • Виконання: <ul style="list-style-type: none"> ○ Уроки не організовуються належним чином, суттєві проблеми з подачею матеріалу, відсутня послідовність. ○ Контакт з учнями майже відсутній, не встановлюється ефективна комунікація. • Дії: <ul style="list-style-type: none"> ○ Документація не ведеться, або вона невідповідна вимогам. ○ Рефлексія відсутня або дуже слабка. 	<p>35-59 балів</p> <p>незадовільно</p> <p>з</p> <p>можливістю</p> <p>повторної</p> <p>передачі</p>	<p>початковий</p> <p>рівень</p>	<p>FX</p>
--	--	---	------------------

Обов'язки здобувача-практиканта

1. Підготовка до практики:

- Ознайомитися з планом проходження практики та вимогами мистецької школи.
- Підготувати необхідні матеріали для уроків (репертуар, вправи, нотні тексти).
- Вивчити вікові та психолого-педагогічні особливості учнів.

2. Участь у пасивній практиці (спостереження):

- Відвідувати уроки досвідчених викладачів.
- Вести конспекти спостережень за уроками.
- Аналізувати методи викладання, стиль спілкування з учнями, способи корекції помилок.

3. Проведення активної практики (самостійне викладання):

- Планувати та готувати власні уроки згідно з навчальними програмами.
- Проводити індивідуальні заняття з учнями під контролем керівника практики.
- Використовувати різноманітні педагогічні методи відповідно до рівня підготовки учня.
- Формувати у учнів навички технічної, музичної, художньої грамотності.

4. Документальне оформлення практики:

- Систематично заповнювати **щоденник практики** після кожного спостереження та проведеного уроку.
- Описувати хід уроку, методи роботи, активність учня та проводити самоаналіз.
- Скласти загальний **звіт про проходження практики** за встановленою формою.

5. Дотримання етичних норм і правил:

- Дотримуватися педагогічної етики у спілкуванні з учнями, викладачами та адміністрацією школи.
- Підтримувати доброзичливу та мотивуючу атмосферу на заняттях.
- Бути пунктуальним, відповідальним і дисциплінованим.

6. Взаємодія з керівниками практики:

- Виконувати рекомендації керівника практики від закладу освіти та бази практики.
- Брати участь у консультаціях, методичних нарадах і обговореннях проведених уроків.
- Активно працювати над виправленням зауважень та вдосконаленням педагогічних навичок.

Професійні вимоги до здобувача практиканта

1. Музично-виконавська компетентність

- Володіння високим рівнем фортепіанної техніки та музичної виразності.
- Здатність самостійно аналізувати, інтерпретувати та виконувати твори різних стилів і епох.
- Демонстрування прикладу якісного виконання для учнів.

2. Педагогічна компетентність

- Володіння методами навчання гри на фортепіано для дітей різного віку та рівня підготовки.
- Уміння складати план уроку відповідно до індивідуальних особливостей учня.
- Здатність роз'яснювати музичний матеріал доступною та зрозумілою мовою.
- Уміння організовувати ефективний навчальний процес та тримати увагу учня протягом усього заняття.

3. Комунікативна компетентність

- Здатність до налагодження конструктивної педагогічної взаємодії з учнями.
- Уміння підтримувати позитивний психологічний клімат на уроці.
- Вміння давати об'єктивну, тактовну та мотивуючу оцінку успіхам і помилкам учня.

4. Організаційно-методична компетентність

- Здатність планувати серію занять із поступовим ускладненням завдань.
- Уміння добирати відповідний навчальний репертуар з урахуванням вікових і технічних можливостей учня.
- Ведення щоденника практики та оформлення іншої навчально-методичної документації.

5. Етична та професійна культура

- Дотримання норм педагогічної етики у ставленні до учнів, батьків, колег.
- Пунктуальність, відповідальність, акуратність у веденні уроків.
- Демонстрація любові до музики та фаху як важливого чинника мотивації учнів.

Професійна вимога до практиканта:

Бути взірцем культури музичного виконання, педагогічної майстерності та людяності для своїх учнів.

Пам'ятайте:

Практика – це ваша можливість не тільки перевірити знання, але й сформувати себе як майбутнього викладача-піаніста!